

Infekcije u kirurgiji

Folliculitis

- Ograničena gnojna upala korijena dlake, sa malim bolnim upalnim čvorićem uz dlaku
- Mogućnost nastajanja – prilikom brijanja, odnosno pripreme operacijskog polja, najviše kod pripreme za operaciju ingvinalne kile
- Sprečavanje folikulitisa – brijanje neposredno prije operacijskog zahvata

Furunculus

- Ograničena gnojna upala korijena dlake
- Uzročnik – piogeni stafilokok
- Klinička slika – oko korijena dlake bolni otok i crvenilo, a kasnije gnojni čepić
- Prognoza – lokaliziran, odnosno širenjem nastaje absces odnosno celulitis
- Katkada može biti primarno žarište iz kojeg hematogenim putem nastaje stafilokokna septikemija sa primarnim osteomijelitisom, metastatski absces mozga odnosno bubrega

Furunculus

- Furunkul na gornjoj usni ili nosu putem vena širi se, te nastaje septički troboflebitis sinus kavernoza
- Sklonost pojave kod iscrpljenih bolesnika, alkoholičara, dijabetičara
- **LIJEČENJE:**
 - incizija
 - ekskohleacija gnojno-nekrotičnog čepa – oprez sa piogenom membranom – opasnost diseminacije infekcije

Furunculus

- Antibiotici – cefalosporini
- Bolesnike za furunkulom na nosu i gornjoj usni – hospitalizirati – i.v. Primjena antibiotika, ne incizija

Hidroadenitis

- Gnojna upala žlijezda znojnica najčešće lokalizirana u području pazuha
- Piogene klice prodiru kroz izvodne kanale u žljezdano tkivo
- Češće kod žena – depilacija
- Obično upalno promijenjeno nekoliko okolnih žlijezda znojnica, pa se pipu ovekći tvrdi tumefakt
- Dijagnoza: jaka bol, palpacija tvorbe, fluktuacija
- Terapija – incizija, drenaža, antibiotici

Karbunkul

- Nastaje iz više furunkula
- Upalna se žarišta spajaju u široki infiltrat s nekrozom kože i potkožnog tkiva
- Uzročnik: stafilokok i streptokok
- Lokalizacija: najčešće na zatiljku, dlakavim dijelovima prsnog koša, trbuha ili dorzuma šake
- Češće – kod dijabetičara
- Liječenje – ekscizija nekrotičnog dijela električnim nožem, incizija oblika “+”
- Nastali defekt spontano epitelizira
- Eventualno pokrivanje granulacija transplantatom
- Antibiotici

Flegmona

- Difuzna upala potkožnog vezivnog tkiva
- Moguća flegmona u vezivnom tkivu zdjelice, retroperitonealnom, perinefritičkom prostoru
- Uzročnici: stafilocoki i streptokoki
- **Stafilokokni celulitis** – polagan tok, upalni proces se širi kroz potkožno tkivo, ulazna vrata infekcije – površinske ozljede

Panaricij

- Gnojna upala volarne strane prsta, koji je najčešći uzročnik piogeni stafilokok
- Ulazna vrata infekcija najčešće male ozljede, mikrotraume, prstiju (ubod iglom, trnom, kostima)
- Prema lokalizaciji razlikujemo potkožni, tetivni, koštani i zglobni panaritium
- Liječenje: incizija, drenaža, antibiotici

Paronihija

- Gnonjenje uz rub nokta
- Sitne ozljede – najčešći uzrok ulaska bakterija i pojave infekcije – rezanje noktiju
- Klinički znakovi: crvenilo i bolni otok kasnije gnojni mjehur uz rub nokta
- Liječenje – incizija uz rub nokta, evakuacija gnoja, eventualno odsranjenje ruba nokta, rjeđe cijelog nokta kod neliječene paronihije
- Antibiotici
- Redovito previjanje

Urasli nokat palca noge

- Kronično gnojenje uz gornji rub sa vanjske ili unutrašnje strane nokta
- Uzrok nastanka: krivi rast nokta odnosno nakon izrezivanja uglova nokta
- Liječenje: kirurško – operacijsko odstranjenje dijela nokta ili čitavog nokta zajedno sa granulacijama
- Redovito previjanje
- Ne treba antibiotik
- Razlikovati od gljivične bolesti noktiju

Limfangiitis i limfadenitis

- Limfangiitis je upala limfnih puteva
- Limfadenitis – upala limfnih čvorova
- Često se javljaju kao popratne pojave kod akutnih gnojnih upala uzrokovanih streptokokom i stafilokokom
- Iz upalnih žarišta – apsces, flegmona, inficirane rane bakteriju prodiru u limfne puteve i regionalne limfne žlijezde i uzrokuju upalu
- Limfangiitis se karakterizira u obliku crvenih pruga na koži
- Limfadenitis – povećanje regionalnih limfnih žlijezda

Apsces

- Lokalizirana akutna gnojna upala koja se može razviti u potkožnom tkivu, ali i u dubokim tkivima i unutrašnjim organima
- Uzročnik – najčešće – *Staphylococcus aureus*
- Liječenje – antibiotici ne mogu prodrijeti kroz apsesnu membranu, pa je postulat liječenja – incizija i evakuacija gnoja
- U potkožju – znaci fluktuacije, te lokalni znakovi upale

Apsces kao poslijeoperacijska komplikacija

- Interintestinalni apsces
- Subfrenični apsces
- Subhepalani apsces
- Apsces jetre
- Apsces gušterače
- Apsces Douglasovog prostora
- **Dijagnoza:** UZV, CT abdomena, lab. nalazi, hemokulture

Apsces kao poslijeoperacijska komplikacija

- Terapija:
 - antibiotici
 - evakuacija gnoja pod kontrolom UZV
 - evakuacija gnoja pod kontrolom CT
 - laparotomija i evakuacija gnoja
 - drenaža

Osteomijelitis

- Akutna ili kronična upalna bolest kostiju
- Akutni – nastaje hematogenom diseminacijom tijekom bakterijemije – lokaliziran najčešće u metafizi tibije
- Kronični – posljedica ozljeda, prijeloma kostiju koji su operacijski liječeni
- Dugotrajni i skupi postupak liječenja kroničnog osteomijelitisa često dovodi do izraženog invaliditeta